Чурапчыга күн тахсар !

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

2011 сыл ахсынньы 22 күнэ чэппиэр № 177 (10426)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Чөл олох

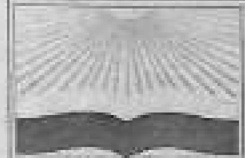

СЫТЫЫ БОППУРУОСКА ТӨГҮРҮК ОСТУОЛЛАР

Бары билэрбит курдук биһиги Президеммит Егор Афанасьевич Борисов норуотун кэскилин түстээн арыгыны иһии утары түстаах уураах таһааран турар. Оҥу сэргэ сахатын дьонугар – сэргэтигэр ыҥырыы ыытан, бу бэрт сытыы проблеманы быһаарыы хас биирдиибититтэн тутулуктааҕын билиэтэн эппитэ.

Кырдьык арыгы иһиитэ кэлиэйэ, кэрдииһэ суох барбыта – бүтүн Россия улахан проблеманан буолбутун бары истэ-билэ сылдьабыт. Бу аан дойду норуоттара бары "алдьатыылаах ас" диэн ааттаабыт утахтара аҕыйах ахсааннаах норуоттары имири эһэр аналлааҕын эмиэ билэбит, ол туһунан элбэхтэ кэпсэтэбит, түстаах үлэ ыытыллар. Ол эрэн сааллата арыгыттан сурума суоллаллыттарбыт үксүү турара, иһээччи дьахталлар проблемалара сыччыырдлайара кииниы дьиксиннэрэр эрэ. Холобур сыстарын ситэ илик оҕолор комиссияларыгар ийэ быраабыттан быһыы урукку өттүтэр биир эмэ түгэнэ көрүллэн ааһар буоллаҕына, билигин хас муннах аайы көрүллэр курдук.

Аасыттыйаҕа арыгылааһыны утары сэрэтэр үлэ ыйааннаҕа тэриллэн элбэх хабааннаах үлэ ыытыллыбыта. Ол иһигэр арыгылааһыны утары күннэтэ үлэлиэһэр тэрилтэлэр мустан иэйиилэннэттэн, общественностан элбэх этии, үлэ ыйыы-кэрдии баар буолларыгар тохтообуттара. Маны тэнэ бу тиэмэҕэ төгүрүк остуоллары тэрийэн үлэ тэтимин үрдэтэргэ саҥаа көтөҕүллүбүтэ. Ол чэрчитинэн улууспадаҕы "Билии" общество уонна "Саҥа олох" хаһыат редакцията Сылаҥҥа уонна Чурапчы нэһилиэктэригэр төгүрүк остуоллары тэрийэн ыытта. Манна икки тэрээһиннэ дьон ыыттыыта кыраттыы аахсыбатахха, элбэх саҥа этиилэр киирдилэр. Ол курдук арыгылааһыны утары сырдатыы үлэ хаһыат нөҥүө тиһигин быспакка барарыгар тыл көтөхтүлэр. Маны тэнэ психотерапевт быраас В.М.Кузьмина лекция ааҕан иитиигэ уонна чөл олоххо үөрэнэргэ улахан болҕомтону тарта. Норуот эмчитэ Е.М.Казенкина, кини кэргэнэ Н.Н.Казенкин саха итэҕэлин уонна спорт нөҥүө киһэр -такайар үлэ ыччат ортотугар барыахтааҕар тохтоон кэпсэтии таһаарбыттара сэргэриини ылан ылла. **Төгүрүк остуол кыттыылаахтара кэнсэтиитигэр Сылаҥ уонна Чурапчы нэһилиэктэрин ааттыттан ыҥырыы таһаардылар.**

Маннык кэнсэтиилэр систиэмэлээхтик баран, оссо элбэх киһи саҥатын түмэн улууспут үрдүнэн арыгылааһыны утары үлээни, ойбут санаабыт сайдыытын оссо үрдүк таһымҥа таһааран иһиэхтэрэ диэн эрэнэбит. Түмүккэ Президеммит Егор Афанасьевич Борисов этиитин ис суолтатын ылынан ааҕааччыларга ыҥырабыт: "**Модернизацию страны, республики мы должны начать с себя, с изменения своих главных ориентиров в общественной и личной жизни**". Ол эбэтэр чөл олоҕу өрө тутан, чөл туруктаах ыччаты иитэн, дойдубут сайдыытыгар хас биирдиибит түмсэн, норуоппут инники кэскилин түстүөх түстаахпыт. Хас биирдиибит ойдүүн – саныыбын сайдан, аныгы олох ирдэбилинэн байыыбыт олоҕу тутуохтаахпыт, олохпут таһымын үрдэтиэхтээхпит. Оҥу чөл туруктаах дьон хайдах кыайбат буолуохтарай.

Афанасий ЗАХАРОВ.

ОБРАЩЕНИЕ УЧАСТНИКОВ ОТКРЫТОГО ДИАЛОГА К ГЛАВАМ НАСЛЕГОВ ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА "ЗДОРОВОЕ НОВОЕ ПОКОЛЕНИЕ ВОЗМОЖНО ТОЛЬКО В ЗДОРОВОМ И ТРЕЗВОМ ОБЩЕСТВЕ"

Участников Открытого диалога беспокоит то, что сегодня участились негативные проявления в детской и молодежной среде, такие как алкоголизм, наркомания, табакокурение, совершение правонарушений, беспризорность и сквернословие. Только конструктивный диалог всех социальных сил (образования, Айыы үөрэҕэ, культуры) может способствовать развитию общества и государства, формированию нового здорового и трезвого общества. В числе основных причин негативных явлений в молодежной среде, в том числе подросткового алкоголизма и курения, также участники открытого диалога видят негативное влияние средств массовой информации. Именно реклама и пропаганда нездорового образа жизни вызывает у детей интерес к алкоголю, сигаретам и наркотикам. Через СМИ, Интернет и компьютерные игры пропагандируется культ насилия и низменных чувств, разрушающих эмоциональную сферу детей и молодежи. Впоследствии это развивает склонность к антисоциальному поведению и распаду многих семей.

Самое страшное, что может сделать и уже делает алкоголь – это уничтожить и смести с лица земли целые народы. С помощью алкоголя за 40 лет были уничтожены североамериканские индейцы.

В молодежной среде культивируются вульгарность, эгоцентризм, эпатаж. Расползается угроза века – наркомании, волоча еще одно чудовище – ВИЧ. По самым скромным подсчетам экспертов, сейчас в мире более 200 миллионов человек, употребляющих наркотики.

Среди других причин негативных проявлений в детской и подростковой среде выделяется низкий уровень жизни некоторых семей и негативные примеры для детей, которые подают родители.

В противовес культу насилия необходимо укреплять культы женщины, матери, семьи и труда.

Участники Открытого диалога отмечают:

– несмотря на то, что общество переживает глубокий духовный и нравственный кризис, оно обладает огромным потенциалом, который заключается, прежде всего, в нашей многонациональной культуре.

Участники Открытого диалога подчеркивают:

– приоритетную роль образования и культуры в духовном возрождении общества.

Здесь неотъемлемым является осознание ответственности и чувства долга у подрастающего поколения. Воспитание такого стержня – основополагающая задача учителя, матери, отца, родственников и наслега. И здесь особую роль играет правовое воспитание. Именно из-за юридической безграмотности подростки и молодёжь часто становятся как преступниками, так и жертвами.

Участники Открытого диалога считают необходимым обратить внимание наслегов:

– усиление материальной поддержки культуры;

– преодоление устаревших стереотипов в мировоззрении;

– повышение роли воспитания общечеловеческих ценностей.

Участники Открытого диалога призывают:

– осознать личную ответственность всех и каждого за недостаток противодействия негативных проявлений;

– нормой жизни современного облика наслегов должна стать духовность и толерантность.

Ведь главное сегодня – любым способом преломить негативные тенденции в молодежной среде. Нам надлежит ориентировать молодое поколение на четкие, позитивные цели, развивать "принцип открытой дороги", создавать такие условия и мотивацию, чтобы было престижно, доступно и интересно учиться, работать, вести здоровый образ жизни. Нужно оказывать поддержку молодежным организациям.

Процесс воспитания имеет бесчисленные грани и требует эффективной комплексной стратегии. Поэтому на пути преодоления негативных явлений в детской и молодежной среде, сторонних и равнодушных наблюдателей быть не должно. Каждый должен задуматься о своем будущем, будущем нашего села, наслега, улуса. Граждане обязаны проявлять нетерпимое отношение к каждому случаю проявления негативных явлений в детской и молодежной среде.

Сонуннар

ИНФОРМАТИЗАЦИЯ СЫЛА ТҮМҮКТЭННЭ

Үйэбит тэтиминэн олохпут сайдан иһэр. Бүгүнүҥү түрүгүнан сотовай телефона, компьютера, ноутбута, дьиэтигэр интернета суох киһи аҕыйах. Ол эрэри аныгы технологияны толору баһылыыбарга, сайдыылаах тас дойдулары кытары тэҥҥэ хардыылыырга, кэлэр кэнчээри ыччат олоҕун тупсарар кыахтанарыгар республикабытыгар, улууспутугар дьаһаны үгүс үлэ ыытыллар.

Ол курдук, ахсынньы 20 күнүгэр "Айыллы" культура уонна духуобунай сайдыы киинигэр улууспутугар үөрэх тэрилтэлэрин информатизациятын сылын түмүгүгүр "Образование на пути к информационному обществу-2011" дьаһал буолан ааста. Манна информатика эрэ учууталлара буолбакка, улууспутугар баар үөрэх тэрилтэлэрин бары учууталлара, иитээччилэрэ мусуннулар. 2011 сыл устатыгар ыытыллыбыт конкурстар, быстинкалар, олимпиадалар түмүктэрин таһаардылар, кыайыылаахтары наҕараадалаатылар, быыстапка тэрийдилэр.

Конференция бастакы чааһыгар улуустааҕы үөрэх управлениетын начальнига Константин Константинович Чичигинаров, улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы Степан Анатольевич Сарыдаев, үөрэх управлениетын информатизация отделын салайааччыта, педагогическай наука кандидата Николай Петрович Артемьев, улуустааҕы гимназия директора Марианна Алексеевна Мамасытова, ЧРОСИО директора Николай Николаевич Гуляев, Амма улууһун үөрэҕин управлениетын информатизация отделын салайааччыта Владимир Владимирович Колосов, Таатта үөрэҕин управлениетын бэрэстээбитэлэ Елена Владимировна Слепцова уода. Бэйэлэрин информацияларын ыстыннэрдилэр, эҕэрдэлэрин тиэртилэр. Муннах бастакы чааһын түмүгүнэн түөрт сүрүн пуункаах рекомендация бигэргэтиллиннэ.

Информатизация сылын түмүгүнэн улуус баһылыгын грамотатынан С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын педагог-библиотекара Л.Р.Татаринова, Чурапчы нэһилиэгин "Чуораанчык" уһуйаанын иитээччитэ О.Г.Охлопкова, улуус баһылыгын Махтал суругунан Одьулуун орто оскуолатын математикаҕа учууталa В.Д.Старостина, Хатылы орто оскуолатын информатикаҕа учууталa Ф.Т.Чичигинарова, Амма орто оскуолатын физикаҕа учууталa Н.И.Савин уода наҕараадаланнылар. Педагогическай үлэ ветерана В.П.Иванов, Кытанах орто оскуолатын учууталa Х.П.Попова "СР үөрэхтээһинин систематын бочуоттаах ветерана" ааты сүктүлэр. Саха Республикатын үөрэҕириитин министерствотын бочуоттуун грамотатын М.П.Матвеева ("Туллукчаан" уһуйаан, Чурапчы), А.Д.Попова ("Алтыс" уһуйаан, Алаҕар), А.Д.Сивцева ("Чуораанчык" уһуйаан, Мугудай), А.П.Григорьева (улуустааҕы үөрэх управлениета) ода. туттулар. СР үөрэҕириитин министерствотын Махтал суругун Е.Е.Попова (Толоһ орто оскуолата) уонна О.Е.Үшницкая ("Сулусчаан" уһуйаан, Бахсы) ыллылар. Диринг орто агроскуолата "Мин ырыам ылланыа, мин ааттым ааттаныа" конкурска кыттан "Саха сирэ" хаһыат Махтал суругун тутта. Маны таһынан сыл устата үрдүк таһаарыылаах үлэни ыытан, үчүгэй көрдөрүүлэри ситиспит үөрэхтэйиин эйгэтигэр үлэлиир-хамсыыр саадар дьоммут үөрэх управлениетын бочуоттуай грамотатынан наҕараадаланнылар.

Информатизация сылыгар ыытыллыбыт веб-сайтары оҥоруута конкурс түмүгүнэн 1-кы миэстэни С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолата (директор Т.В.Павлова, разработчик Е.И.Пермякова), 2-с миэстэни "Чуораанчык" уһуйаан (сэбиэдиссэй А.А.Захарова, разработчик П.П.Флегонтов), 3-с миэстэни Хатылы орто оскуолата (директор И.И.Чичигинаров, разработчик Ф.Т.Чичигинарова) ылан харчынан бириэмийэлэннилэр. Оҥу таһынан авторскай электроннай пособие оҥоруутугар ыытыллыбыт конкурс кыайыылаахтара эмиэ харчынан бириэмийэлэри туттулар. Педагогтар икки ардыларыгар ыытыллыбыт онлайн-олимпиадаҕа Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата (директор Н.Н.Гуляев) кыайыылааҕынан тахсыта. Программированиеҕа учууталлар икки ардыларыгар кэпсэтэн ыытыллыбыт олимпиадаҕа улуустааҕы гимназия информатикаҕа учууталa П.П.Захаров бастаата, С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын учууталa А.Н.Собакина иккис миэстэни ылаллар харчынан бириэмийэлэннилэр.

Үөрэнээччилэр ортолоругар задачи суоттааһыныгар онлайн-олимпиадаҕа Чурапчы улуустааҕы гимназиятын хамаандата бастаата, Мугудай орто оскуолата иккис, Хадаар орто оскуолата үһүс буоллулар.

Уопсайынан сыл устата үгүс үлэ, араас таһымнаах конкурс, билиини турутар олимпиада ыытыллыбыта, кини кохтоохтук кыттыбыта тута көстөр. Кыайыылаахтар бары наҕараада, бириэмийэ тутан үөрүүлэрэ оссо үрдээтэ. Билиэн турар, кыттыбыт дьону, үлэлиир-хамсыыр, улууспут үөрэҕин тэрилтэлэрэ сайдалларын туһугар туруулаһа сылдьар дьону барыларын ааттыахпытын балаһа сирэйэ кыра буоллаҕа.

Онон кыайыылаахтары барыларын эҕэрдэлиэн туран кинини үлэлэригэр үрдүк ситиһиилэри баҕарабын!

Наталья ПУХОВА.

ДЬОНТОН ИТЭҔЭС САНАММАККА

Республикатааҕы инбэлиэттэр декадаларын чэрчитинэн Толой нэһилиэгэр инбэлиэттэргэ аналлаах дьаһаллар ыытылыннылар.

Ол курдук, инбэлиэттэр сылл ыппытыгар, остуол тенниһигэр уонна дуобакка күрэхтэстилэр, тэрилтэ салайааччыларын кытта төгүрүк остуолга кыттыыллар, бэсэо киинэҕэ сырыттылар. Онтон Чурапчыга киирэн "Арчы" дьиэтигэр арчыланнылар, улуу тренер Д.П.Коркин аатынан музейы көрдүлэр.

Улуус инбэлиэттэрин декадаларын сабыылыытыгар Толой нэһилиэгиттэн В.В.Смирников, М.И.Макарова кыттан улуус бочуоттуай грамотатынан наҕараадаланнылар. А.М.Захарова бэйэтин быыстапкатын тэрийэн Махтал суругу тутта.

Салгыы Дьокуускай куоракка инбэлиэттэр түмсүүлэрин салайааччыларын конкурстарыгар улуус аатыттан биһиги Толойбут "Далаһа" инбэлиэттэр түмсүүлэрин салайааччыта В.В.Смирников кыттыыта. Тэрээһин ахсынньы 2 күнүгэр реабилитациялыыр киин актабай саалатыгар ыытылынна. Үөнтан тахса улуустан кыттааччылар 3 түһүмэҕинэн: бэйэни билиһиннэриигэ, ыытыллыбыт үлэни 20 мүнүүтэ иһинэр аныгы технологиянан көмүскээһиҥҥэ, талааны арыйыыга күрэхтэстилэр.

Ахсынньы 3 күнүгэр "Олонхо" киинигэр банкет уонна конкурс түмүгүн таһаарыы буолла. Манна эр сылларга үлэлээбит Мэҥэ-Хаҥалас, Үүс-Алдан, Сунтаар биэриэхтээх миэстэлэргэ тиистилэр. В.В.Смирниковы үчүгэй дикторскай куолаһыгар бэлиэтэтилэр. Республика инбэлиит-активистарын наҕараадалааһыгар В.В.Смирников, М.И.Макарова бэлиэтэннилэр. Улуустааҕы инбэлиэттэр обществоларын салайааччыта А.Н.Попова Москва куоратыттан ВОИ үрдүк наҕараадатын тутта.

Бу дьаһаллары тэрийбит, көмөлөспүт Толой нэһилиэгин баһылыгар Н.И.Аммосовка, "Аартык" СК директорыгар М.В.Смирниковка, "Талба" түмсүү салайааччытыгар Н.Е.Гуляеваҕа, конкурска кыттарбытыгар көмөлөспүт Г.И.Капрыловка, Е.Д.Захаровка, Ф.Н.Сивцеваҕа, В.Н.Абрамоваҕа, улуустааҕы инбэлиэттэр обществоларын салайааччытыгар А.Н.Поповаҕа махталбытын тиэрдэбит.

М.Н.СМИРНИКОВА,
Толой.

Спорт

ОНОҔОСТОР КЫЫРАЙДЫЛАР

Улуустааҕы ох саа федерациятын уонна спортивнай интернат-оскуола ох салаатын бүтэрбит выпускниктарын тэрээһиниэн аасыыт субуотаҕа Мурун-Тыаллыйа түөлбэтигэр 2-с №-дээх орто оскуола спортивнай саалатыгар Чурапчыбытыгар 23 сыл аасыытын кэнниэ республика оҕолорго ох саанан ытыыга күрэхтэһиитэ буолан ааста. Итиниэ 5 улуустан уонна Дьокуускай куорат 4-с №-дээх спортивнай оскуолатын оҕуттара күөн көрүстүлэр. Барыта 32 оҕо–7 кыыс, 25 уол ытыттылар.

Күрэхтэһии 3 болоҕунэн барда. 1994–1995 сс. уолаттарга 18 метр дистанциэҕа ытыыга 2 кругка (сыалга) ыттылар. 1996 с. кыргыттар эмиэ 18 м ыттылар. 1996 с. төрүөх саҥа дьарыктанан эрэр оҕолор 12 м күрэхтэстилэр.

Күрэхтэһээччилэр ортолоругар бэйэлэрин саастарыгар республика чемпионнара, призердара бааллар. Ол курдук ыраах Үөһээ Бүлүү улууһуттан 4 оҕо кэлэн кытынна. Кинилэр ортолоругар II-с спортивнай разрядтаах Костя Платонов, Антон Шипицин бааллар. Мэҥэ-Хаҥаластан спорт маастарыгар кандидат Владимир Тарабукин, II-с спортивнай разрядтаах Нарыйа Васильева кыттыыллар. Горнайтан спорт маастарыгар кандидаттар Миша Скрыбыкин, Герман Даскинов, 4-с №-дээх спортивнай оскуолаттан II-с спортивнай разрядтаах Дима Соловьев, Вася Атласов, Вася Румянцев ыттылар.

Күрэхтэһии үөрүүлээхтик аһыллыытыгар Саха Республикатын оҕунан ытыыга федерациятын президенэ, "Центрснаб" ХЭО генеральнай директора М. Н. Матвеев, улуус дьаһалтатын спорка уонна физическэй культураҕа управлениетын начальнига М. С. Игнатьев, 2012 с. ыытыллар "Азия оҕолоро" норуоттар икки ардыларынааҕы оонньууга кыттыахтаах хамаандатын старшай тренерэ Б. Б. Олесов, Чурапчы улууһун оҕунан ытыыга федерациятын председателэ М. В. Дьячковскай кыттыыны ылыллар. Күрэхтэһии былааҕын хамаандалар капитаннара көтөхтүлэр.

Күрэхтэһии тыыгааһынаахтык барда. Уолаттарга бастаабыттар 1-дии очколун быһсаһан быһаарылынныыр. Оттон кыргыттар очколара тэҥнэһэн хаалан 10-га, 9-ка түһэриини аахсыы буолла.

1994–1995 сс. уолаттарга Миша Скрыбыкин (Горнай) 4650 очколоох бастаата, Коля Платонов (Үөһээ Бүлүү) 4640 очколоох иккис, Кеша Степанов (Үөһээ Бүлүү) 3600 очколоох үһүс буоллулар.

Кыргыттарга Нарыйа Васильева (Мэҥэ-Хаҥалас) 4510 очколоох бастаата, Оля Новгородова (ДЮСШ-4) 4510 очколоох иккис, Уруйдаана Алексеева (ДЮСШ-4) 2820 очколоох үһүс буоллулар.

1996 сыллаах уолаттарга Владик Тарабукин (Мэҥэ-Хаҥалас) 5640 очколоох бастаата, Вася Румянцев (ДЮСШ-4) 5500 очколоох иккис, Герман Даскинов (Горнай) 5200 очколоох үһүс буоллулар.

Саҥа саҕалааччы оҕуттар 12 м сиргэ ыттылар. Кинилэр ортолоругар Чурапчы интернат-оскуолатыгар 10-с кылааска үөрэнэр, Муома сириттэн кэлэн дьарыктанар Нарыйа Никифорова 4930 очкону ылан эрэллээхтик бастаата. Эмиэ бу оскуолаҕа үөрэнэр Вика Пудова 3750 очкону ылан иккис, Даша Колесова (Мэҥэ-Хаҥалас) 2040 очкону ылан үһүс буоллулар.

Уолаттарга Антон Шипицин (Горнай) 4810 очколоох бастаата, Ехол-ин Степанов (Үөһээ Бүлүү) 4400 очколоох иккис, Владик Афанасьев (Горнай) 4280 очколоох үһүс миэстэлэри ылыылар.

Абсолютнай чемпион аатын ылыыга күрэхтэһиигэ Ваня Румянцев (ДЮСШ-4) чемпионнаан анал бириинниэн наҕараадаланна. Күрэхтэһии кыайыылаахтарыгар республика оҕунан ытыыга федерациятын анал мэтээллэрэ, грамоталара, Чурапчы интернат-оскуолатын араас кэмнэргэ бүтэрбит оҕуттар айдобуннуук бэлэхтэрэ туттарылынныылар. Спонсордаабыт, тэрээһиэнгэ кыттыбыт "Россельхозбаан" салайааччытыгар В. В. Макароваҕа, спортивнай интернат-оскуола директорыгар Н. Н. Гуляевка, убайдыы-быраатты Х. Д., К. Д. Дьячковскайдарга, Чурапчы нэһилиэгин баһылыгар И. И. Оконешниковаҕа, "Саҥа олох" РИХ ГУ редактор-директорыгар А. А. Захаровка, күрэхтэһээччилэри түһэрэн, аһатан ыыппыт 2 №-дээх оскуола коллективыгар улуустааҕы оҕунан ытыы федерациятын аатыттан махталбытын тиэрдэбит.

Улууспутугар оҕунан ытыы федерациятын 2-с №-дээх орто оскуола директора Михаил Владимирович Дьячковскай тэрийэн саҕалаан үлэлээн сылдьар. Тренилэн-саҕалаан үлэлээн сылдьар. Тренилэн-саҕалаан үлэлэтэ сылдьар. Тренилэн-саҕалаан үлэлээн бүтүүнүгэр Өлүөхүмэ сириттэн кэлэн оҕунан ытыыга СССР спордуттэн кэлэн оҕунан ытыыга ССРС спортыгар маастара, интернат-оскуола выпускнига Сергей Захарович Майаров үлэлиир. Күн бүгүн 10-тан тахса оҕо дьарыктанар. Спорт бу көрүҥүнэн дьарыктаныыга үгүһү инвентарь быһаарар. Маннан сааһа охтор кэлиэхтэрэ. Федерация аатыттан оҕунан дьарыктаналарга саҥыттан тутулуга суох ылларабыт.

Республика оҕунан ытыыга федерациятын салайааччыта М. Н. Матвеев күрэхтэһии кэнниттэн семинар ыытта. Манна оҕунан ытыыга оҕолорго республика старшай тренерэ Б. Б. Олесов үөрэммит улууһугар Чурапчыга кэмэлэһэргэ бэлэмин этэ, оҕолорго анаан 6 устуука ох комплегын ыларга сүбэлээтэ. Атын тренердэр бэйэлэрин үлэлэрин билиһиннэрдилэр, саҥаа атастастылар. М. Н. Матвеев ыытыары бэйэ матырыйааллларынан онорор буолбуттарын билиһиннэрдэ, төрөөбүт улууһугар итиниик ыыттарыгы кэмэлэһэрүн этта. Чурапчыга оҕунан ытыы спорда эр кэмнэ тохтуу сылдьан баран иккис тыынын ылан эрэринэ, күрэхтэһии үрдүк таһымга барбытынан махталын биллэрдэ, салгыы үлэлиир сорук турула.

Түмүккэ М. В. Дьячковскай улуустааҕы федерация аатыттан күрэхтэһиини тэрийээччилэргэ, кэлбит тренердэргэ махталын биллэрдэ. Чурапчыга ыытыллыахтаах XIX-с "Манчаары оонньууларыгар" спорт бу көрүҥэр улуус хамаандата ситиһиилээхтик кыттарыгар күүскэ үлэлэһэргэ ыҥырда.

Мария ПОПОВА,
күрэхтэһии кылаабынай судьуйата.

Доруобуйа харыстабыла

БАҔА САНААМ – ДЬОН ЧӨЛ, ДОРУОБАЙ БУОЛУУТА

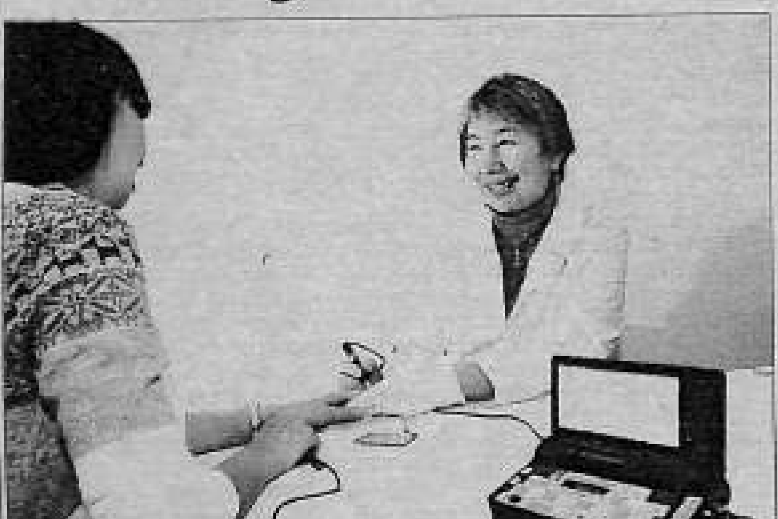

Билиҥҥи олох сайдыытын тэтиминэн дьон доруобуйатын туһугар кыһаллара хараххэ быраҕыллар. Киһи бэйэтин доруобуйатын туругун эрдэттэн көрдөрүүк, харыстаны эрэ сырыттаҕына чөл буоларын өйдүөхтээх. Үгүс киһи доруобуйатын официальнай медицинаҕа эрэнэр. Оттон бүгүн кэпсиир киһим гомеопат-бырааһ, иридолог, психотерапевт Валентина Михайловна Кузьмина буолар. Кини биһиги улууспутугар 17 сыл терапевт-бырааһынан үлэлээбитэ. Оттон билиҥҥи киһи дьоҥум туһа диэн саҥа идэлэри, технологиялары баһылаан республикаҕа биир ураты киһинэн, чааһынай бырааһ быһыытынан биллэр. Салгыы кинилиин кэпсэтиибит.

- Валентина Михайловна, биһиги улууспутугар туох сылдьааҕа-соруктаах кэллиҥ?

- "Дьиэ кэргэн уонна оҕолор" республикатааҕы программа чэрчитинэн, СР үлэҕэ уонна социальнай сайдыытын министерствота нэһилиэнньэ ортотугар доруобай буолууну, чөл олоҕу тарҕатар, сайыннарар сыаллаах маршруту тэрийбитэ. Манна түс бэйэм үлэлэһэр тылын бопуруоһум быһыытынан ГУ "СРЦН" директора М.Н.Саввинаҕа сыһыарыллан Аммаҕа, Таатталаҕа уонна Чурапчыга үлэлээтибит. Чурапчы улууһугар Кытаанах, Сылаҥ, Одьулуун, Мындаҕаайы, Чурапчы нэһилиэктэриттэн сылдьан, "Формирование здорового образа жизни на основе изучения метода Г.А.Шичко" бырайыактын билиһиннэрдим. Бу бырайыагым сыалынан нэһилиэнньэҕэ чөл олох туһунан соптуох медико-психологическай билиини биэрэн, үүнэн эрэр көлүөнэ доруобуйатын харыстааһын уонна сайыннарыы буолар. Ол эбэтэр төрөппүт арыгы, табах, наркотик куһаҕанын үчүгэйдик билэр эрэ буоллаҕына кини оҕотугар туһааннаах иитиини биэрэр. Маны таһынан ахсынньы 25 күнүттэн "Билии" общество саҥалайааччыта Е.Н.Ермолаева көмөтүнэн ГУП ЖКХ дьиэтигэр дьон доруобуйатын, уйулҕатын көрөбүн, эмтиибин. Маны таһынан тэриллэлэртэн уонна нэһилиэктэртэн сайаапкалан Шичко ньыматынан арыгыттан, табахтан босхолоһуутка 20-30 киһилээх бөлөх хомуйан 10 күннээх (күҥҥэ 2-лии чаас) уонна биирдиилээн дьону 3 күннээх сеанстары ыытан эмтиибин.

-Үлэҥ-хамнаһыҥ туһунан сырдат эрэ…

- 30 сыл медицина эйгэтигэр үлэлээбитим, онтон 17 сылын традиционнайа суох ньыманы туһанан эмтэһиннэн дьарыктанабын. Бу ньымаҕа иридодиагностика, Фолль ньымата, психотерапия, психогенетика, вирустуу уонна бактериялары диагностикалааһын, биорезонанснай терапия, ньэрбэ ыарыыларын индукционнай терапията, Шичко ньыматынан табахтан уонна арыгыттан босхолооһун киирэр. Үлэм сүрүнэ улуустар, тэриллэлэр ыҥырыыларынан сылдьан үлэлиирим буолар. 17 сыл иһигэр республика улуустарынан, куораттарынан 96-та көрийэн эмтээтим. Хас улуус аайы ортотунан 2-3 ый сылдьабын. Бу сыллар тухары 180 ыстатыйа суруйуум, 267-тэ радионан, телевидениенэн биэриилэргэ кыттыыным, 2000 көрүҥҥэ лекция аахтым, 40 тыһыынча киһини кытта көрүстүм. Сыралаах үлэм түмүгэ - "За укрепление трезвости в мире" диэн кыһыл көмүс бэлиэлээхпин. Маннык бэлиэ республика иһигэр 3 киһиэхэ баар. Медицинскэй оҥом көрүҥэ киэҥиир, тупсар. Ол курдук, хиниики кэмнэ Шичко ньыматынан арыгыттан, табахтан босхолооһун уонна психотерапия курстарын үлэлэтэбин. Эмтиир ньымам диагнозы түргэнник быһаарар, ыарыыта суох (безболезненно) уонна доруобуйаҕа охсуута суох. Ол иһин оҕотуттан кырдьаҕаһыгар тиийэ кэлэллэр.

- Бу ньымалар тустарынан үчүгэйдик кэпсиэҥ дуо?

- Иридодиагностика диэн киһи хараҕын көрөн диагностикалааһын. Ол эбэтэр аҕыйах бириэмэ иһигэр иридоскоп көмөтүнэн харах тутулун көрөн киһи тугунан ыалдьарын быһаарабын. Холобур, харах дьүһүнүн уларыйыыта ыалдьыы, сааһырыы, онкологиэр опухоль үөскээбитин туһунан буолуон сөп. Бу ньыманы АХШ-га 3% бырааһ туһанар. Фолль аппаратынан илии уонна атах тарбахтарынан киһи бары органнарын энергетическэй туруктарын билэбин. Биорезонанснай терапия киһи организмыттан шлактары уонна токсиннары таһаарар. Индукционнай терапия нэйин үлэтин, организмы бэйэтин ис кыаҕын туһанарга ыҥырар. Холобур, логическай толкуйу сайыннарыыахха, иммунитеты тупсарыахха, кэлэйдээһини, депрессияны аһарыыахха сөп. Психодиагностика киһи уйулҕатын туругун компьютерга диагностаһын, онтон психогенетика киһи дьылҕатыгар уонна ыарыыларыгар удьуордааһын сабыдыалын билии буолар. Маны таһынан билиҥҥи үгүс дьон резонанснай-частотнай диагностикалааһыны уонна паразиттары эмтиир ньыманы туһаналлар. Анал прибор көмөтүнэн грибоктары, бактериялары, герпес, гепатит вирустарын, бородавка, кариес микробтарын булан эмтиибин. Тиис алҕааһыыга эмиэ туспа микробтаах эбит, сотору-сотору стоматологиаҕа барыахтааҕар бу ыарыы төрдүн булан эмтиэххэ кэнэ.

- Билиҥҥи кэмҥэ элбэх киһи, оҕо аллергиянан ыалдьара үксээтэ. Маны хайдах эмтэниэххэ сөбүй?

- Бэһиэхэ кэлэн бэрэбиэрэлэтиэххитин сөп. Аллергикалар аһы-үөлү, эми идэтэ кэлэн чугуу туохха бириччиинэ сытарын билиэххэ наада. Онноҕор эйиэхэ эйиэхэ хайдах төрөппүтэ, иккиэс сылдьар көмүһүн, күндү таһыҥ кытта бириччиинэ буолуон сөп. Бириччиинэни быһааран баран туһааннаах эми аныыр.

- Эмтэһиини таһынан киһи уйулҕатын үөрэтиини, психотерапиянан дьарыктанар эбиккин…

- Мин икки психологи үрдүк үөрэҕин бүтэрбитим уонна билиҥҥи дьылхааннаах кэмнэ психологическай көмө киһиэхэ хайаан да наада, олоҕор муммут киһиэхэ көмөлөһүөххэ диэн санаанан салайтарабын. Ол курдук, киһилиин кэпсэтэ олорон кумааҕынан кырыйан киһи олоҕун кэпсиибин, сүбэ биэрэбин. Маны таһынан дьиэ кэргэн туруктаах буолуутугар, сыалы ситиһэргэ тренингтэри ыытабын. Холобур, кэргэннээхтэр элбэхтэ кыыһырсар, тапсыбат буолбут буоллахтарына кэлэн ис дьиҥэ туохха сытарын билиэхтэрин сөп. Манна иккиэн кэлэн сааһылааһын ньыматын ааһаллар, оччоҕо бу бириччиинэ көстөн кэлэр. Эбэтэр киһи үлэтигэр ситиһиилээхтик баҕарар буоллаҕына, ол туһааннаах сүбэлэри биэрэбин. Саамай сүрүн психологическай ньымалары бастааннбэйэбэр боруобалыыбын, онтон табыллар буоллаҕына дьоҥҥо. Оттон сыалы ситиһии тренингнэригэр мин киһи бэйэтин этин-сиинин көмөлөһүннэрэбин. Ол эбэтэр киһи өйө-санаата этин-сиинин кытта дьүөрэлэһиэхтээх, биир буолуохтаах оччоҕо эрэ сыал туолар.

- Иннинэ былааннарыҥ?

- Саамай улахан баҕа санаам - дьон чөл, доруобай буолуута. Үлэм сүрүнэ манна сытар. Саха сирин дьонун мин көмөбүнэн чөл буолбуттарын көрдөхпүнэ – ол мин ситиһиим. Иннинэ Дьокуускай куоракка чааһынай поликлиника арыйан кыһаллаах дьоҥҥо көмөлөһөр баҕа санаалаахпын.

- Кэлэн иһэр саҥа дьылынан дьоҥҥо-сэргэҕэ баҕа санааҥ…

- Чурапчы улууһун дьонун кэлэн иһэр саҥа дьылынан эҕэрдэлиибин! Саҥа үүнэр сыл ыраас санааны, бөҕө туругу, дьиэ кэргэҥҥитигэр иллээх-эйэлээх олоҕу аҕаллын.

- Валентина Михайловна истиҥ сэһэргэһиииҥ иһин махтанабын, үлэҕэр, дьиэ кэргэҥҥэр үрдүк ситиһиилэри баҕарабын.

Кэпсэттэ
Елена **МАКАРИНСКАЯ**.

"АЙЫЛГЫ" КУоДСК САҤА ДЬЫЛЛААҔЫ ТЭРЭЭҺИННЭРИН БЫЛААНА

31.12.2012

Бука барыгытын
Эргэ сылы атаара,
Саҥа дьылы көрсө
Уранхайдыы оһуохайдаах,
Имнээх ырыалаах,
Бырааһынньыктааҕы кэнсиэрдээх
Дьоро киэһэҕэ ыҥырабыт дьоруттоор!
Бу киэһэ эһиэхэ эрэ

Күндү куомэйдээх Аграфена Кузьмина,
Чабырҕахсыт Мария Герасимова,
Ырыаһыт Анатолий Ефремов,
Кылыһахтаах куоластаах Маргарита Старостина,
Цирк артыыһа Күннэй Артамонова, Василий Кузьмин уола.

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 19.00ч.

1.01.2012

Сүрэҕин кытаҕын ньиргийэр
Кэскэ сыллары аатырбыт
Музыка доҕоттугар үйдаран
Ис сүрэххит өрө көтөҕүллэн
Үҥкүүлүүргэ дьоруттоор!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 01.00ч.

1.01.2012

Саҥа үүммүт сарсыардаах сылга
Ыҥырыылаах ыалдьыттар
Кэмүс куолаһтаах ырыаһыттар
Эстрадалар эһигини
Владимир Мохначевскай,
Кэрэкэ Валентина Чиркова,
Николай Донской, Наталья Бриз,
Сиинньэ, Анастасия Готовцева
Көр-күүлүү мини-балах!

Киирии билиэт: 300 солк.
Саҕаланар 20.00ч.

1.01.2012

80-нус эрэ буолбакка,
90-ка тахсыбыт хаалбакка,
Хит буолбут музыкалары
Үҥкүүлүүргэ бүгүн киэһэ.

Дьоллоох билиэт хаһаайына
Аһан бириис туттара,
Атыыттарга эрэнэрэбит
Үчүгэй үҥкүү киэһэтин
Саҥа сылы көрсүүгэ
"Айылгыга" дьоруттоор!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

2.01.2012

Бүгүн киэһэ Чурапчыга
Эйиэхэ кэрэ куолас,
Саҥа дьылынан эҕэрдэлиир
Сайсары Куо *эһигини!*

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 20.00ч.

2.01.2012

Көрүөҕүгэ тиэстэр, сэниигэр
Үөһэттэн хаар сууллан кыыдааныыр,
Сүрүгэрин чуумта уотугар
Уон араас өҥүнэн тырымныыр,
Кустук араас уотугар
Хамсаныаҕыҥ имигэстик,
Буоларын курдук эһиэхэ
Дьоллоох билиэт оонньоор!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

3.01.2012

Халлаантан сыдьаайаллар,
Сырдыгынан угуйаллар
Эдэр сулус үөлэттэр.
Кэлиэ дьоруттоор сыныара,
Саха ырыатын кэрэтин,
Омук ырыатын сэнэрэ
Бүгүн киэһэ ыҥыраллар кэнсиэргэ
Эстрада сулустара:
Сахамин, Айтыыдаан, Анатолий Горохов,
Аан дойдутааҕы илиҥҥи үгкүү куонкурсун
Кыайыылаах имигэс кыыһа ЛЕЙЛА!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 20.00ч.

3.01.2012

Утуйуох бүгүн суох
Олоруох бүгүн суох
Үөл сүүрүх, эй чэйиий
Үҥкүүлээн эрчиий, эрчиий!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

4.01.2012

Саха чулуу уолаттара,
Саха киэн туттар ыччаттара
Лэгэнтэйдээх Байбал
Ыалдьыттыыллар бу киэһэ
Сахалыы ырыаны сэнэрээр гиэ
Кэлэн сынньан дуоһуйа!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 20.00ч.

4.01.2012

Тахсыынньыттан куттаммакка
Тахсар күүс үрүйдүү,
Харыйа тула ыаллыко
Бүгүн эмиэ тиийэн кэлиэҕиҥ!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

5.01.2012

Кэрэкэ уолаттар ***"DETSAT"*** *- тар*
Чурапчыга гастроллууллар
Кинилэр кэрэхтэрин сэнээрэ
Ыҥырабыт дьоруттоор!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 20.00ч.

5.01.2012

Уруккута таҥыга,
Аныгыта дискотекаҕа
Ыҥырабыт дьоруттоор!
Саҥа Дьыллааҕы үөрүү-көтүү
Туоллун эһиги кыһыккытыгар
Саҥа сылга эрэли
Сахтыы кэрэ түүн бу киэһэ!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

6.01.2012

Саҥа дьыл үүммүтүгэр
Үрдүттэн үөрүүтүгэр
Үүстүүн кэрэтин
Сайаҕас ырыатын
Саҕаны уоскутан
Дьолу бэлэхтиир
Эстрада сулуһа Ый кыыһа,
Эстрада легендата Эдьиий Марыына!

Киирии билиэт: 300 солк.
Саҕаланар 17.00ч., 20.00ч.

7.01.2012

Ороһуоска түүн
Утуйуох бүгүн суох,
Олоруох бүгүн суох
Дьон бары айхаллыыр,
Дьол, үөрүү биһиэхэ ыалдьыттыыр.
Ыҥырабыт бар дьоммутун,
Дойдубут ыччаттарын
Дьоро киэһэтигэр
Рустам Хон уонна Поксаш
Уматаллар бу киэһэ!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 20.00ч., 23.00 ч.

7.01.2012

Үҥкүү, ырыа тэйиктээх
Ороһуоска киэһэтэ
Элбэх кэрэ бэлэхтээх
Дискотекаҕа ыҥырабыт!

Киирии билиэт: 200 солк.
Саҕаланар 23.00ч.

Информация общества «Знание»

БЕЗОПАСНОСТЬ ПЕРЕВОЗКИ ПАССАЖИРОВ ЛЕГКОВЫМ ТАКСИ

С 1 января 2012 года вступает в силу ФЕДЕРАЛЬНЫЙ ЗАКОН **"О внесении изменений в отдельные законодательные акты РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ"** принятый Государственной Думой 11 апреля 2011 года и одобренный Советом Федерации 13 апреля 2011 года. В ст. 1 говорится о введении в Федеральный Закон от 10 декабря 1995 года №196-ФЗ "О безопасности дорожного движения" изменения, которые должны действовать с 1 января этого года. Об изменениях безопасности дорожного движения должны знать не только лица занимающиеся перевозкой пассажиров и багажа легковым такси, но и каждый гражданин, пользующийся услугами такси. Деятельность по перевозке пассажиров и багажа легковым такси на территории Чурапчинского улуса осуществляется при условии получения юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем разрешения на осуществление деятельности по перевозке пассажиров и багажа легковым такси, выдаваемого уполномоченным органом исполнительной власти. Разрешение на осуществление деятельности по перевозке пассажиров и багажа легковым такси (далее -разрешение) выдается на основании заявления юридического лица или индивидуального предпринимателя на срок не менее пяти лет. Разрешение действует на территории улуса, уполномоченный орган которого выдал такое разрешение, если иное не предусмотрено. О выдаче разрешения вступила в силу с 1 сентября 2011 года статья 10: разрешение выдается при наличии у юридического лица или индивидуального предпринимателя на праве собственности или на условиях лизинга транспортных средств, предназначенных для оказания услуг по перевозке пассажиров и багажа легковым такси, и при условии соответствия требованиям, установленным настоящим Федеральным законом и принимаемыми в соответствии с настоящим Федеральным законом и законами субъектов Российской Федерации;

-разрешение выдается на каждое транспортное средство, используемое в качестве легкового такси.

В целях обеспечения безопасности пассажиров легкового такси и идентификации легковых такси по отношению к иным транспортным средствам:

1) легковое такси должно соответствовать следующим обязательным требованиям:

а) легковое такси должно проходить государственный технический осмотр каждые шесть месяцев;

б) легковое такси должно иметь на кузове (боковых поверхностях кузова) цветографическую схему, представляющую собой композицию из квадратов контрастного цвета, расположенных в шахматном порядке;

в) легковое такси должно соответствовать единой цветовой гамме кузова в случае установления такого требования законами субъектов Российской Федерации;

г) легковое такси должно иметь на крыше опознавательный фонарь оранжевого цвета;

д) легковое такси должно быть оборудовано таксометром;

2) водитель легкового такси должен иметь водительский стаж не менее трех лет, подтвержденный документами, предусмотренными трудовым или гражданским законодательством, либо общий водительский стаж не менее пяти лет;

3) юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, осуществляющие деятельность по оказанию услуг по перевозке пассажиров и багажа легковым такси, обязаны:

а) обеспечивать техническое обслуживание и ремонт легковых такси;

б) проводить контроль технического состояния легковых такси перед выездом на линию;

в) обеспечивать прохождение водителями легковых такси предрейсового медицинского осмотра.

Законом предусмотрено при нарушении правил перевозок пассажиров и багажа легковым такси статьи 11.14.1:

-отсутствие в салоне легкового такси информации, предусмотренной Правилами перевозок пассажиров и багажа автомобильным транспортом, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере одной тысячи рублей; на должностных лиц - десяти тысяч рублей; на юридических лиц - тридцати тысяч рублей;

- невыдача пассажиру кассового чека или квитанции в форме бланка строгой отчетности, предусмотренных Правилами перевозок пассажиров и багажа автомобильным транспортом и подтверждающих оплату пользования легковым такси, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере одной тысячи рублей; на должностных лиц - десяти тысяч рублей; на юридических лиц - тридцати тысяч рублей;

-отсутствие на транспортном средстве, используемом для оказания услуг по перевозке пассажиров и багажа, цветографической схемы легкового такси и (или) опознавательного фонаря на крыше указанного транспортного средства, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере трех тысяч рублей; на должностных лиц - десяти тысяч рублей; на юридических лиц - пятидесяти тысяч рублей";

-управление транспортным средством, на котором незаконно установлен опознавательный фонарь легкового такси, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей с Конфискацией предмета административного правонарушения." и управление транспортным средством, на которое незаконно нанесена цветографическая схема легкового такси, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей.

Нарушение правил перевозок пассажиров и багажа по заказу статья 11.14.2:

-отказ водителя предъявить договор фрахтования или его копию либо заказ-наряд на предоставление транспортного средства для перевозки пассажиров и багажа по заказу, если договор фрахтования заключен в форме заказа-наряда, должностным лицам, уполномоченным на осуществление контроля за наличием у водителей указанных документов, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей;

-перевозка пассажиров и багажа по заказу без заключения в письменной форме договора фрахтования транспортного средства, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей; на должностных лиц - пятидесяти тысяч рублей; на юридических лиц - двухсот тысяч рублей;

-взимание платы с пассажиров при перевозке по заказу неопределенного круга лиц, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей; на должностных лиц - пятидесяти тысяч рублей; на юридических лиц - двухсот тысяч рублей;

-посадка пассажиров в транспортное средство, предоставленное для перевозки пассажиров и багажа по заказу, без предъявления пассажирами документов, удостоверяющих их право на проезд в этом транспортном средстве, или при отсутствии списка пассажиров в случаях, когда предъявление указанных документов или наличие указанного списка пассажиров является обязательным, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей; на должностных лиц - пятидесяти тысяч рублей; на юридических лиц - двухсот тысяч рублей";

-перевозка пассажиров и багажа легковым транспортным средством, используемым для оказания услуг по перевозке пассажиров и багажа, водителем, не имеющим при себе разрешения на осуществление деятельности по перевозке пассажиров и багажа легковым такси, влечет наложение административного штрафа на водителя в размере пяти тысяч рублей."

Осталось совсем мало времени до 1 января и наверное всем ответственным за безопасность перевозки пассажиров легковым такси водителям, должностным и юридическим лицам ещё раз нужно обратиться к Закону РФ как законопослушные граждане. Пассажиры, пользующиеся услугами легковым такси будут уверены в своей безопасности.

Е.Н. ЕРМОЛАЕВА,
заведующая отделением Общества "Знание" по Чурапчинскому улусу.